

Oorlog en Vrede in Zoetermeer

De 92-jarige Bob Switzar opende de tentoonstelling en wijst zichzelf aan op een bevrijdingsfoto (foto Niek Nieuwenhuijsen)

In ons pand aan de Dorpsstraat 132 is tot 31 mei de tentoonstelling te zien over Oorlog en Vrede in Zoetermeer. Acht onderwerpen behandelen het tijdperk 1939-1945. Met de inval van de Duitsers en vervolgens de Russen in Polen september 1939 werden andere Europese landen in een oorlog getrokken. Het duurde tot mei 1940 voordat West-Europa werd aangevallen. Na vijf dagen moest Nederland capituleren. In Zoetermeer werden enige honderden soldaten gelegerd.

Langzaam begon de bezetting te drukken: Joden mochten geen ambtenaar zijn, verenigingen en gemeenteraad opgeheven, steeds meer producten gingen op rantsoen. Vanaf 1942 moesten jonge mannen in Duitsland gaan werken, een paar honderd Zoetermeesters gingen via station Gouda naar het oosten. Na september 1944 kwam er geen voedsel meer uit het oosten en ontstond in de westelijke steden hongersnood.

Het verzet regelde de illegale pers, zorgde voor onderduikers en bereidde zich voor op het bestuur direct na de oorlog. Die kwam op 5 mei 1945 maar op deze dag stierven ook twee leden van het verzet. Wonden werden daarna littekens en het duurde vijftig jaar voordat de verhalen naar boven kwamen.

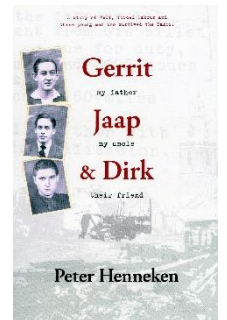
In kleur

Een deel van de expositie is eerder te zien geweest in een reizende nationale tentoonstelling op het Stadhuisplein. Bijzonder is dat de zwart/wit foto's met moderne technieken zijn ingekleurd. De afbeeldingen komen hierdoor veel meer tot leven. De vele foto's zijn aangevuld met voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog. Ook is er een film te zien met beelden uit 1940-1945 en de Canadezen als bevrijders in de Dorpsstraat.

Leestafel

Ook is een leestafel ingericht. Speciaal voor de tentoonstelling is daar een boekje te vinden van de Australische Nederlander Peter Henneken die over de gedwongen arbeid (Arbeitseinsatz) van zijn vader, oom en hun vriend heeft geschreven. Het Engelstalige boekje is verkrijgbaar zolang de geringe voorraad strekt. Het zal voor een belangrijk deel ook vertaald gepubliceerd worden in ons komende 't Seghen Waert dat begin juni verschijnt.

Oldtimerdag

Zaterdag 17 mei wordt de Dorpsstraat gevuld met zo'n 200 historische voertuigen. Het thema is 80 Jaar Bevrijding. Speciale aandacht gaat uit naar militaire en andere voertuigen uit de Tweede Wereldoorlog en kort daarna, deels geleend van de Koninklijke Landmacht. Voertuigen uit de jaren '40 die ooit symbool stonden voor hoop en wederopbouw.

Alle voertuigen van minimaal 35 jaar oud zijn verspreid over de Dorpsstraat, het Nicolaasplein

en de Pilatusdam. Ook kunt u ze zien bij Hovestein en de Osylaan. Een groot aantal neemt ook deel aan een toertocht met als eindbestemming Dorpsstraat. Elk voertuig krijgt zo speciale aandacht. <https://oldtimerdagzoetermeer.nl/>

Stem op jouw favoriete erfgoedparel in Zoetermeer

Tijdens de Oldtimerdag wordt in ons pand Dorpsstraat 132 ook aandacht gevraagd voor de Jan van der Spek Prijs. Elke twee jaar reiken we de Jan van der Spek Prijs uit aan iemand die zich bijzonder heeft ingespannen voor het behoud van cultureel erfgoed in de stad. Dat kan behoud van een pand zijn, restauratie, zorg om een wijk, straatbeeld en zo veel meer.

Voor de editie van 2025 zijn drie bijzondere gemeentelijke monumenten genomineerd:

 Boerderij Weltevreden (1905) – Vierde Stationsstraat 442

 Woning met praktijkruimte (1958) – Julianalaan 1

 Woning aan de Brinkershof 17 (1915) – voormalig tuinderspand aan de Vlamingstraat 57

Alle drie voorbeelden van extra inspanningen van de eigenaren voor respectvol behoud van historisch waardevolle panden.

Breng je stem uit tijdens de Oldtimerdag op zaterdag 17 mei in ons pand Dorpsstraat 132! Kom langs, bewonder de oldtimers en laat tussendoor even weten welk pand jouw hart steelt. Een stemformulier ligt klaar. Een mailtje met uw keuze naar info@oudsoetermeer.nl mag ook.

Een jury bestaande uit leden van de Commissie Historisch Erfgoed doet mede op basis van de uitkomsten van deze peilingen een voordracht voor de winnaar. Het bestuur van HGOS neemt vervolgens een besluit. De uitreiking van de Jan van der Spek Prijs zal plaatsvinden op zaterdag 13 september, als feestelijke afsluiting van de Open Monumentendag.

Museumcollectie tentoongesteld

Vanaf begin juni zal een selectie van onze museumvoorwerpen worden tentoongesteld. Bij de ontzaming van Museum De Voorde zijn honderden voorwerpen aan ons terug gegeven. Deze worden nu beschreven in een database. Samen met de voorwerpen die naar het Stadsarchief/gemeente afd. Cultuur zijn gegaan komen ze uiteindelijk op de Beeldbank van Geheugenvanzoetermeer.nl

terecht. Daar zullen ze digitaal te raadplegen en te zien zijn. Ook kunnen de objecten over enkele jaren gebruikt worden in het toekomstige Erfgoedcentrum in de brandweerkazerne aan de Brusselstraat.

Als voorproefje laten wij in de tentoonstelling alvast een aantal voorwerpen zien uit de zeer gevarieerde collectie.

De tentoonstelling zal van begin juni tot begin september gratis te zien zijn in Dorpsstraat 132 op maandagavond en woensdag- en zaterdagmiddag. U bent van harte welkom.

Historisch Genootschap Oud Soetermeer; www.oudsoetermeer.nl, info@oudsoetermeer.nl. Dorpsstraat 132. Geopend op maandagavond 20.00 – 22.00 uur en woensdag- en zaterdagmiddag 13.00 – 17.00 uur.

